

משרד הבריאות – האגף לגריאטריה
נהלי בתי חולים גריאטריים
תחום מקצועי: סיעוד

עמוד 1
מתוך 2
מספר נספחים 0

פרק:	ניהול הטיפול הסיעודי	שם הנוהל:	מניעת נפילות ותאונות אצל מטופלים
תאריך אישור	01/07/2007	מהדורה	2
תאריך בתאריך:	2	עודכן בתאריך:	01/11/2019
מס' נוהל:	2.3.5		

בכל מקום בו נכתב המסמך בלשון זכר או נקבה, הכוונה היא גם למיגדר השני

[עבור/י לדף פתיחה ראשי](#) [עבור/י ל"תוכן" נהלי רחב](#)

חזור ל"תוכן" נהלי סיעוד

1 רקע:

נושא נפילות ותאונות אצל קשישים בכלל, וקשישים סיעודיים ותשושי נפש בפרט, מהווה בעיה קשה איתה מתמודדים שירותי הבריאות בארץ ובעולם.
בגיל הזקנה קיימים שינויים פיזיולוגיים, נפשיים ותהליכים פתופיזיולוגיים אשר מעלים את רמת הסיכון לנפילות. גורמים נוספים יכולים להיות סביבתיים, השפעת תרופות.
בתי חולים גריאטריים הפועלים להבטחת מתן טיפול איכותי חייבים לחקור וללמוד את הטעויות ואת גורמי הסיכון ולפתח תוכניות שונות במטרה למנוע ולהפחית את מספר הנפילות והתאונות בעתיד.

2 מטרת הנוהל:

- 2.1 למנוע תאונות ולהפחית אירועי נפילה אצל קשישים.
- 2.2 לסייע לצוות הסיעודי והרב מקצועי להגיע להחלטות מקצועיות על דרכי מניעה וטיפול בנפילות ותוצאותיהם.
- 2.3 להציג את התנאים והעקרונות שעל הנהלת בית חולים גריאטרי למלא כדי למנוע תאונות ולהפחית אירועי נפילה אצל קשישים.
- 2.4 לקבוע תהליכי עבודה ותיעוד של אירועי נפילה ותאונה.

3 הגדרת מושגים:

- 3.1 **תאונה** - תקלה או תקרית שעלולים לגרום לפציעה או נזק.
- 3.2 **נפילה** - פעולה שגרמה לירידה ו/או צניחה מהירה של אדם כלפי מטה שלא במתכוון.

4 סמכות ואחריות:

- 4.1 הנהלת הסיעוד בשיתוף עם הצוות הרב מקצועי בבי"ח גריאטרי אחראית לגבש נוהל פנימי למניעת תאונות ונפילות ולקיים תהליכים להעלאת מודעות ולפיתוח מיומנות הצוות למניעת תאונות.
- 4.2 הנהלת בית החולים הגריאטרי בשיתוף עם הנהלת הסיעוד אחראית ליצור סביבה בטוחה והסרת מכשולים סביבתיים.
- 4.3 הנהלת הבית החולים הגריאטרי תמנה ועדה לניהול סיכונים ללימוד הנושא, הסקת מסקנות, יישומן והדרכת צוות בנושא.
- 4.4 המחויבות לטיפול במקרי התאונות והנפילות בבית חולים גריאטרי ותיעודן חלה על האחות האחראית במחלקה ו/או אחראית המשמרת.

5 עקרונות:

- 5.1 **מודעות ומיומנויות הצוות** - בבתי חולים גריאטריים יתקיימו תהליכים שיביאו להעלאת המודעות ופיתוח מיומנויות של הצוות המטפל לאיתור ומניעה של תאונות ונפילות אצל קשישים.
- 5.2 **נוהל פנימי**
 - 5.2.1 בבתי חולים גריאטריים יוכן ויופעל נוהל פנימי שיכלול עקרונות להתערבות ודיווח של אירועי הנפילות והתאונות שהתרחשו בהם.
 - 5.2.2 בנוהל זה תהיה התייחסות לתחומים הכוללים את ההתערבות המקצועית הנדרשת מאנשי המקצוע בכל שלבי הטיפול באירוע.
- 5.3 **סביבה בטוחה** - בית החולים הגריאטרי ינקוט הפעולות והאמצעים הדרושים להבטחת סביבה בטוחה והסרת מכשולים ומפגעים סביבתיים המסכנים את הקשיש.

פרק:	ניהול הטיפול הסיעודי	שם הנוהל:	מניעת נפילות ותאונות אצל מטופלים
תאריך אישור	01/07/2007	מהדורה	2
תאריך	01/11/2019	עודכן בתאריך:	מס' נוהל: 2.3.5

בכל מקום בו נכתב המסמך בלשון זכר או נקבה, הכוונה היא גם למיגדר השני

6 השיטה - 4 שלבים לטיפול במקרי נפילות ותאונות

כדי לטפל במקרי נפילות ותאונות יפעיל הצוות הסיעודי את ארבעת השלבים הבסיסיים לביצוע התהליכים.

6.1 אומדן איתור וזיהוי גורמים

6.1.1 הצוות יאתר ויזהה גורמי סיכון אישיים וסביבתיים, הגורמים לנפילות.

6.1.2 על בסיס גורמים שאותרו הצוות ירשום בתוכנית טיפול סיעודית וידווח לגורמים המתאימים.

6.2 תכנון גיבוש מטרות ויעדים

הצוות הסיעודי, בשיתוף הצוות הרב מקצועי יקבעו על סמך האומדן, מטרות טיפוליות לטווח קצר ולטווח ארוך, למניעת נפילות ותאונות.

6.3 התערבות ודיווח

כל אירוע נפילה ו/או תאונה שאירעה ידווחו לרופא ויתועדו ברשומות המתאימות בצרוף הצעה לפעולה מתקנת / מונעת.

6.4 הערכה וגיבוש פעולה מתקנת

6.4.1 לאחר אירועי נפילה ו/או תאונה חוזרים, יתקיים דיון בשיתוף הצוות הרב מקצועי. הדיון יערך במפגש המתוכנן הקרוב לאירוע החוזר.

6.4.2 הצוות הסיעודי בשיתוף עם הצוות הרב מקצועי יגבש מסקנות ויציע פעולות מתקנות כדי למנוע התרחשות אירועים דומים בעתיד.

6.4.3 משפחתו של מטופל תהיה שותפה ותיתן הסכמתה לתוכנית הטיפול שנקבעה למטופל במניעת אירועים חוזרים או לצורך הגברת הבטיחות של המטופל.